

Sorszám: 07 266

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE.

084/1951. ÁVH. T. biz.

SZIGORUAN TITKOS "S"!

CSAK VEZETŐK RÉSZÉRE!

Tárgy: Fedőigazolványok használatának szabályozása.

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE

85. sz. P A R A N C S A

Budapest, 1951 október 26-án.

A Magyar Köztársaság belügyminisztere
az 1-9-1844/95. számú
1951. 09. 15. hatállyal
a minősítési jelölést megszüntette.

A fedőigazolványok felhasználásának jelenlegi rendszere az operatív munkában nem biztosítja a szükséges konspirációt és a lehetőségek helyes kihasználását. A fedőigazolványok igénybevételénél az operatív osztályok gyakran nem veszik számításba azok alkalmazásának operatív szükségességét és felhasználásuk reális lehetőségét.

Az operatív beosztottak részére kiadott fedőigazolványok száma egészségtelenül és indokolatlanul nagy. Vannak fedőigazolványok, amelyekből az operatív beosztottak használatában több példány van, mint amennyit a kérdéses intézmény beosztottjai használnak. Pl. a Munkaerőtartalékok Hivatala igazolványából csaknem 350, a Budapesti Házmegbizottak Központja igazolványából pedig több, mint 250 példányt vettek igénybe a különböző operatív osztályok. A fedőigazolványok ilyen nagy számban történő alkalmazása feltétlenül azok dekonspirálódását, lebukását hozza magával. Az indokolatlan, túlzott igénylések feleslegesen terhelik a Hatóság operatív technikai apparátusát. Egyes operatív osztályok túlzott igényléseit mutatja, hogy gyakran hosszú idővel az elkészítés után sem veszik át a kért fedőigazolványokat. Pl. az I/4. osztály 1950 februárban, az I/3. osztály 1950 augusztusban, az I/2. osztály 1951 márciusban igényelt fedőigazolványokat nem vett át a mai napig sem.

Az operatív beosztottak nagy része állandó jelleggel tart magánál különböző fedőigazolványokat. A fedőigazolványok igénylése általában nem az operatív munka konkrét feladatai szerint történik, hanem az operatív osztályok nagy része arra törekszik, hogy beosz-

29. sz. plbl. megr. 56. 3.2. Egyes

tottait a legtöbb féle fedőigazolvánnyal ellássa. Pl. az I/3. osztály egyik beosztottjánál hat féle, az I/2. osztály egyik beosztottjánál nyolc féle fedőigazolvány van.

Helytelen, hogy az operatív osztályok vezetői beosztottaik áthelyezése, elbocsátása esetén fedőigazolványaikat gyakran nem küldik vissza a X/3. osztálynak. A lejárt, érvényüket veszített fedőigazolványokat sok esetben megsemmisítik. Az ilyen okok miatt be nem vonható fedőigazolványok száma közel 700.

A fedőigazolványok igénylésénél és átvételénél, valamint az ezekkel kapcsolatos érdeklődésnél a konspiráció igen laza. Naponta előfordul, hogy az operatív osztályok fedőigazolványokkal kapcsolatban telefonon, minden konspiráció mellőzésével kérnek felvilágosítást. Fedőigazolványok átvételével sokszor arra nem illetékes beosztottakat biznak meg.

Többször okozott dekonspirációt a fedőigazolványok helytelen, megfontolatlan felhasználása, vagy elvesztése is. Az operatív beosztottak gyakran figyelmen kívül hagyják, hogy a fedőigazolványok nincsenek - és nem is lehetnek - legalizálva annál az intézménynél, amelynek nevében eljárnak.

Egyes operatív osztályok közvetlenül szereztek be fedőigazolványokat különböző objektumokból beosztottaik részére. Előfordult, hogy ilyen kérésekkel nem is munkaterületükhöz tartozó intézményekhez fordultak. /Pl. a II/2. osztály./ Az így szerzett fedőigazolványok központi nyilvántartásban nem szerepelnek.

Az Államvédelmi Hatóság szerveinek operatív munkájában a fedőigazolványok célszerű felhasználása és a szigorú konspiráció biztosítása céljából

e l r e n d e l e m :

1./ Az operatív osztályok fedőigazolványt csak komolyan indokolt esetben, k o n k r é t feladattal kapcsolatban, m e g h a t á r o z o t t i d ő r e vegyenek igénybe.

Ez alól kivételt képeznek a környezettanulmányok készítésével foglalkozó nyomozó alosztályok, amelyeknek beosztottai részére fedőigazolványok állandó jelleggel igényelhetők. Ezeket a fedőigazolványokat az illetékes alosztályvezetők kezeljék és esetenként adják ki a beosztottaknak feladatuk elvégzéséhez. Az alosztályvezetők három havonként mutassák be a fedőigazolványokat a X/3. osztálynak ellenőrzés céljából.

Fedőigazolványokkal kapcsolatban felvilágosítást az alosztályvezetők minden esetben személyesen kérjenek. Ilyen ügyben telefon igénybevétele megtiltom.

2./ Fedőigazolványt igényelhetnek: az I. főosztályhoz tartozó osztályok, II. főosztály központi osztályai, a III/1., III/4. osztályok, a Budapesti Osztály, a Határőrség Felderítő Osztálya, a Határőrség Káderosztálya, az V/1., V/3., VI/1. osztályok, a VIII. főosztályhoz tartozó osztályok, a X/1., X/3. osztályok és a Megyei Osztályok.

3./ Fedőigazolványt kizárólag a X/3. osztály adhat ki. Minden más úton szerzett fedőigazolványt 1951 november 15-ig a X/3. osztály vezetőjének meg kell küldeni.

4./ Fedőigazolványok igényléséhez a szolgálati jegyet az alosztályvezető kéri és a szolgálati jegyben a valóságos és a fedőigazolványban feltüntetendő személyi adatok közlésén kívül indokolja meg, hogy a fedőigazolványt miért kell és mennyi időre kéri. A szolgálati jegyet az osztályvezető véleményezze és a főosztályvezető hagyja jóvá. A jóváhagyott szolgálati jegyet az alosztályvezető személyesen adja át a X/3.c. alosztály vezetőjének, aki az elkészített fedőigazolványt elismervény ellenében adja át neki.

Az Államvédelmi Hatóság Megyei Osztályainak operatív beosztottai részére fedőigazolványt a Megyei Osztály vezetője igényelhet. Ezeket az igényléseket a vonal szerint illetékes központi operatív osztály vezetője véleményezze és a főosztályvezető hagyja jóvá.

5./ Az operatív osztályok vezetői a korábban kiadott fedőigazolványokat 1951 november 15-ig küldjék vissza a X/3. osztály vezetőjének. Azokat a fedőigazolványokat, amelyeknek további felhasználását indokoltnak tartják, az előző pontban leírt módon igényeljék.

6./ A X/3. osztály vezetője gondoskodik az operatív osztályok munkájához szükséges bel- és külföldi fedőigazolványok kifogástalan elkészítéséről.

Az igényelt fedőigazolványokat 24 órán belül állíttassa ki és átadásakor mellékeljen az igazolvány felhasználásához szükséges minden adatot tartalmazó írásbeli eligazítást.

Ha az igényelt fedőigazolvány nem áll rendelkezésre, közölje az operatív osztály vezetőjével az elkészítés határidejét.

7./ Az operatív osztályok vezetői a fedőigazolványokat az igénylésben feltüntetett időpontban juttassák vissza s é r t e t l e n á l l a p o t b a n a X/3. osztály vezetőjének, az írásbeli eligazítással együtt.

Az állandó jelleggel kiadott fedőigazolványokat a beosztott áthelyezése, vagy elbocsátása esetén ugyancsak vissza kell küldeni.

A fedőigazolványt csak az az operatív beosztott használhatja, akinek a részére igényelték.

8./ A fedőigazolványok elkészítéséhez szükséges mintákat, valamint az elkészítésükhöz és felhasználásukhoz szükséges adatokat /az objektum neve, elhelyezése, szervezeti felépítése, feladatköre, fontosabb vezetői; az igazolványt hány példányban kikapják, mire használható, stb./ az operatív osztályok vezetői az ellenőrzésük alá tartozó objektumokból szereztessék be és bocsájtsák a X/3. osztály rendelkezésére. Ugyancsak időben szereztessék be és közöljék a fenti adatok változásait.

9./ A Hatóság operatív és vizsgálati osztályai a birtokukba kerülő külföldi igazolványokat, okmányokat és minden hamisított, vagy hamis okmányt - tekintet nélkül arra, hogy az külföldi, vagy belföldi - a X/3. osztály vezetőjének küldjenek meg. Kivételt képeznek a jugoszláv iratok, amelyeket a VIII/1. osztálynak küldjenek meg. Ha az okmányra további eljárás céljából szükség van, lehetőség szerint adjanak módot a X/3. osztálynak annak megvizsgálására, tanulmányozására.

Államellenes bűncselekményekben előforduló hamisítások, vagy hamisítványok ügyében az operatív és vizsgálati szervek vegyék igénybe a X/3. osztály szakértői segítségét.

10./ A X/3. osztály vezetője gondoskodik a fedőigazolványok megfelelő nyilvántartásáról.

11./ Az operatív osztályok vezetői a fedőigazolványok felhasználásával kapcsolatban gondoskodjanak beosztottaik megfelelő kioktatásáról. A felhasználásnál történő dekonspirációról, vagy a fedőigazolvány esetleges elvesztéséről a X/3. osztály vezetőjét azonnal értesítsék, hogy a szükséges biztonsági intézkedéseket megtehesse.

Azokat a beosztottakat, akik a rendelkezésükre bocsátott fedőigazolvány helytelen felhasználá-

270

sával dekonspirációt okoznak, vagy azt elvesztik, osztályvezetők minden esetben szigorúan vonják felelősségre.

12./ Az operatív alosztályok vezetői a részükre kiadott fedőigazolványokról vezessenek nyilvántartást. A nyilvántartásban tüntessék fel a fedőigazolvány adatait, mikor vették át a X/3. osztálytól, mikor adták ki az operatív beosztottnak, meddig volt nála, és mikor küldték vissza a X/3. osztálynak. Erre a célra rendszeresítsenek egy számozott, átfűzött és pecséttel ellátott füzetet.

13./ A fedőigazolványok elkészítésének, kiállításának hiányosságaival kapcsolatos észrevételeiket a VIII. főosztály vezetőjével minden esetben közöljék.

Jelen parancsomat az osztályvezetők ismertessék alosztályvezetőkkel és azok helyetteseivel.

Helyességéért:

/Sin Sándor/
államvédelmi százados.

PÉTER GÁBOR sk.
államvédelmi altábornagy
az Államvédelmi Hatóság Vezetője.

E/ 60.

X -13 - Budapest, 1955. 10. 25.

Ócsa, fidei.

